

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **B. H.**, nar. ... e. č. ..., státní příslušnost ..., t. č. pobytem ..., proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2014, č. j. ...

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR (dále jen žalovaný) ze dne 3. 3. 2013, č. j. ... bylo rozhodnuto tak, že žalobce je ve smyslu § 46a) odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) povinen setrvat v ...až do vycestování, maximálně však do 10. 6. 2014.

Žalobou ze dne 7. 4. 2014 se domáhal žalobce zrušení přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného z důvodu chybné aplikace ust. § 46 a) odst. 1 písm. c) zákona o azylu v souvislosti s § 3, § 50 odst. 4 a § 68 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, odůvodnění neobsahuje předepsané zákonné náležitosti. Dále namítal porušení ust. § 31 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951.

Dále uvedl, že na území ČR se nachází bez cestovního dokladu, cestovní doklady mu nikdy nebyly vydány, nemá ani jiný doklad totožnosti. Žalobce správnímu orgánu sdělil, že je příslušníkem etnické skupiny ..., a proto mu cestovní doklad ani jiný doklad totožnosti nebyl nikdy vydán. Současný zákon o občanství v ... uznává příslušníky 135 etnických skupin za příslušníky národa, přičemž jsou příslušníci etnické skupiny ... vyňaty z této skupiny a nejsou tedy považováni za státní příslušníky Z tohoto důvodu příslušníci etnické skupiny ... nemohou získat doklad totožnosti. Žalobce osvědčil svou totožnost čestným prohlášením v souladu s ust. § 3 odst. 4 zákona o azylu. Správnímu orgánu dále předložil dokument vydaný místním orgánem, který potvrzuje jeho totožnost. Při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a při provedení pohovoru k této žádosti žalobce vypovídal konzistentně a s úřady spolupracoval.

V návaznosti na ust. § 3 odst. 4 zákona o azylu dále uvedl, že pokud žalovaný dospěl k závěru o nedostatečném zjištění totožnosti žalobce, měl být takový závěr opřen o další důvody, např. neochotu žalobce se správním orgánem spolupracovat, uvádění rozporných informací ohledně své totožnosti a důvodů přicestování bez cestovního dokladu.

Čl. 31 Ženevské úmluvy z roku 1951 o právním postavení uprchlíků stanoví, že smluvní státy nebudou stíhat takové uprchlíky, kteří vstoupili a pobývali na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo pobyt. Na pohyb takových uprchlíků (nebo žadatelů o azyl) nemají být uplatňována jiná omezení, než jaká jsou nezbytná. Dle bodu 14 Doporučení UNHCR k zajišťování cizinců by vzhledem ke kombinaci práva požádat o azyl, netrestání za nelegální vstup nebo pobyt a právo na svobodu a osobní bezpečnost, musí být zajištění pouze krajním řešením. Ve svém doporučení UNHCR zároveň uvádí, že za účelem předcházení svévolnosti zajištění, musí být pro každý případ zajištění shledána nezbytnost, odůvodněnost za všech okolností a přiměřenost z hlediska legitimního účelu, přičemž dle doporučení činí opomenutí zvážit jiná, méně donucovací nebo obtěžující opatření, rozhodnutí o zajištění svévolné.

Vzhledem k tomu, že se žalobce, jak uvedl, ihned po příjezdu na území ČR dostavil do přijímacího střediska za účelem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území, bylo by jeho další zadržování a omezování svobody pouze z důvodu příjezdu bez platného cestovního dokladu v rozporu s ust. čl. 31 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků. Žalobce prokázal svou totožnost čestným prohlášením a dokumentem vydaným místním orgánem, který potvrzuje jeho totožnost, nelze tedy tvrdit, že jeho totožnost nebyla spolehlivě zjištěna, když neexistuje důvod pro pochybnosti o věrohodnosti žalobce. Další zadržování a omezování svobody žalobce tak není nutné a není přiměřené z hlediska legitimního účelu. Žalobce bude muset také po propuštění z přijímacího střediska splňovat povinnost hlásit se pravidelně v pobytovém středisku. Ani z tohoto sdělení při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a během pohovoru k této žádosti, nelze dospět k závěru, že by žalobce chtěl žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR zneužít, případně, že by hrozilo, že by opuštění přijímacího střediska měl v plánu z území ČR vycestovat do jiného státu Schengenského prostoru.

Dle doporučení UNHCR k zajišťování cizinců bod 25: „S přihlédnutím ke skutečnosti, že žadatelé o azyl mají často ospravedlnitelné důvody k nelegálnímu vstupu nebo pobytu,

včetně cestování bez předepsaných dokladů totožnosti, je důležité zajistit, aby zákonné požadavky neobsahovaly nerealistické povinnosti ohledně počtu a kvality dokladů totožnosti, které lze od žadatelů o azyl požadovat“.

Doporučení dále uvádí: *„V případě neexistence dokladů totožnosti jsou i jiné způsoby, jak identitu zjistit. Neschopnost předložit požadované doklady nesmí být automaticky vykládána jako nedostatek ochoty spolupracovat nebo mít za následek nepříznivý výsledek bezpečnostního šetření“.*

Doporučení dále zdůrazňuje, že žadatelé, kteří přijdou na území bez dokladů, protože ve své zemi původu nemohou žádné získat, by neměli být zajišťováni pouze na základě tohoto důvodu a mělo by se při posouzení nutnosti zajištění zohlednit, zda-li žadatel o azyl má nebo nemá důvěryhodné vysvětlení neexistujících nebo zničených dokladů totožnosti a nebo k předložení falešných dokladů, zda-li měl v úmyslu podvést úřady, nebo zda-li odmítá spolupracovat v rámci procesu ověřování totožnosti. Žalobce pak uvádí, že v Doporučení UNHCR se k ochraně veřejného pořádku uvádí v bodě 22 následující: *„Pokud existují vážné důvody domnívat se, že konkrétní žadatel o azyl se pokusí o útěk, nebo jiným způsobem odmítne řádně spolupracovat s příslušnými úřady, může být zajištění v daném případě nezbytné. Faktory, které je v obecném posuzování nutné zohlednit, mohou např. zahrnovat minulou ochotu či neochotu spolupracovat, dodržování či nedodržování podmínek propuštění nebo kauce, vazby na rodinu nebo komunitu, případně na jiné podpůrné síť v zemi azylu, ochotu nebo neochotu poskytnout údaje o základních bodech jejich žádosti nebo skutečnost, že žádost je shledána zjevně nedůvodnou nebo podvodnou. Je nutné mít zavedené vhodné metody ověřování a posuzování, aby bylo zaručeno, že osoby, které jsou bona fide žadatelé o azyl, nebyly takto nesprávně zajištěny.*

Při srovnání těchto kritérií s dosavadním jednáním žalobce je zřejmé, že žalobce nepředstavuje žádné nebezpečí pro veřejný pořádek státu. Žalobce neměl v úmyslu je ohledně své identity nijak podvést, nepoužil žádné falešné doklady. Prokázal ochotu spolupracovat, jeho výpovědi jsou pro svou konzistentnost důvěryhodné. Žalobce se nepokusil o útěk z přijímacího střediska.

Dle Směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. 1. 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, mohou členské státy stanovit místo pobytu žadatele o azyl z důvodu veřejného zájmu nebo veřejného pořádku, nebo je-li to nutné pro účely rychlého vyřízení a účinného prověření žádosti. Dle čl. 7 odst. 3 Směrnice mohou členské státy nařídít žadateli, aby se zdržoval na určeném místě, avšak pouze je-li to nezbytné, např. z právních důvodů nebo z důvodu veřejného pořádku. Jak vyplývá ze Zprávy Komise Radě a Evropskému parlamentu o provádění Směrnice 2003/9/ES ze dne 27. 1. 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl: „...zadržení žadatele o azyl je podle směrnice výjimkou ze všeobecného pravidla o volném pohybu, jež je použitelná pouze „v případě nutnosti“, je automatické zadržení dané osoby bez jakéhokoliv zhodnocení její situace v rozporu se směrnicí“. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhoval žalobce, aby Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 3. 3. 2014, č. j. ... zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 10. 4. 2014 žalovaný uvedl, že popírá oprávněnost podané žaloby a námitek v ní uvedených, neboť neprokazují, že by správní orgán porušil Úmluvu a některý z právních předpisů citovaných v žalobě. V této souvislosti podotkl, že námitky žaloby vztahující se k aplikaci § 46 a) odst. 1 písm. c) zákona o azylu se s vydaným rozhodnutím argumentačně míjejí, neboť žalovaný nespojuje povinnost žalobce setrvat v přijímacím středisku v Zastávce s § 46 a) odst. 1 písm. c) zákona o azylu, ale z ust. § 46 a) odst. 1 písm. a) zákona o azylu. V kontextu celé žaloby tak působí odkazy na § 46 a) odst. 1 písm. c) zákona o azylu a k nim vztahující se argumentace žalobce zmatečně.

Pokud jde o ostatní v žalobě uplatněné námitky, pak žalovaný ani s těmito nesouhlasí, neboť nevyvracejí správnost vydaného správního rozhodnutí o povinnosti setrvat v přijímacím středisku. V této souvislosti pak žalovaný odkázal na obsah příloženého správního spisu a na vydané rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky jako správního orgánu. Správní orgán trvá na tom, že postupoval v souladu se zákonem a že zjistil skutečný stav věci, tedy že žalobci zcela důvodně a po právu uložil povinnost setrvat v přijímacím středisku. Z obsahu správního spisu a napadeného rozhodnutí je tedy zřejmé, že žalobci uložená povinnost setrvat v přijímacím středisku v Zastávce neodporuje ani § 46 a) odst. 1 písm. a) a ani čl. 31 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků. Ani tato úmluva totiž nevyklučuje zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí v této věci žalovaný správní orgán dostatečně odůvodnil v souladu s požadavky § 68 odst. 3 správního řádu s poukazem na konkrétní okolnosti případu žalobce zjištěné ze shromážděného spisového materiálu. Přijaté rozhodnutí není taktéž v rozporu s § 2 správního řádu a za zjištěné situace je nezbytné i přiměřené.

Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, na základě jakých konkrétních skutečností vztahujících se k osobě žalobce dospěl k závěru, že totožnost žalobce není spolehlivě zjištěna. Žalovaný i přes v žalobě vznesené námitky má za to, že ke spolehlivému zjištění totožnosti v případě žalobce nemůže být dostatečným čestné prohlášení žalobce a ani úředně neověřená kopie dokumentů „Identity card“ neobsahují žádné jednoznačné identifikační znaky (např. fotografii žalobce) a nejde ani o dokument vydaný státními orgány ... k prokázání totožnosti jeho občanů. Podmínky aplikace zákonného ustanovení § 46 a odst. 1 písm. a) byly u žalobce tudíž naplněny. Na tomto závěru setrvává žalovaný i k podané žalobě. Námitky uvedené v žalobě shledává žalovaný správní orgán jako nedůvodné.

Navrhoval proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud v Brně vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2014 č. j. ... a z obsahu správního spisu, v němž je založen předávací protokol cizince, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na území ČR ze dne 5. 2. 2014, žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR ze dne 11. 2. 2014, protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 2. 2014. Z uvedených podkladů vyplynulo, že žalobce má státní občanství Myanmar, národnost ... je svobodný, bezdětný. Na území ČR vstoupil 4. 2. 2014, v ČR je poprvé, v minulosti o azyl nikdy nežádal. Nemá žádný cestovní doklad ani žádný jiný doklad totožnosti, k osvědčení své totožnosti předložil pouze čestné prohlášení a dokument vydaný místním orgánem. Ohledně svého zdravotního stavu v žádosti o udělení mezinárodní ochrany na dotaz „jaký je jeho zdravotní stav“, sdělil, že je dobrý.

Krajský soud v Brně o žalobě žalobce rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce ani žalovaný nenavrhli, aby soud ve věci nařídil jednání. Žalobce byl v poučení napadeného rozhodnutí řádně poučen o tom, že navrhnout jednání ve věci je nezbytné nejpozději do 5-ti dnů ode dne podání žaloby. V této lhůtě však návrh na nařízení jednání žalobce nepodal.

Žaloba není důvodná.

Podle § 46 a) odst. 1 zákona o azylu ministerstvo rozhodne o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže:

- a) nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele,
- b) žadatel se prokazuje padělanými nebo pozměněnými doklady totožnosti,
- c) je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky ČR

V řízení bylo prokázáno, že u žalobce při podání žádosti o mezinárodní ochranu nemohla být spolehlivě zjištěna jeho totožnost, neboť žalobce nedisponoval žádnými cestovními doklady ani žádnými jinými doklady totožnosti a předložil pouze čestné prohlášení a úředně neověřenou kopii dokumentu „Identity card“, který však neobsahuje žádné jednoznačné identifikační znaky (např. fotografii žalobce) a nejde ani o dokument vydaný státními orgány ..., které by prokazovaly totožnost žalobce.

Nedůvodná je i námitka žalobce, že došlo k porušení ust. § 3 odst. 4 zákona o azylu i Směrnice Rady 2003/9/EC ze dne 27. 1. 2003, neboť postup žalovaného nebyl v rozporu s citovanými právními podklady. Žalobce v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany ke svému zdravotnímu stavu jednoznačně uvedl, že tento je dobrý.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že žalovaný se nedopustil porušení právních předpisů ČR, neboť postupoval v souladu s příslušnou právní úpravou, která mu umožňuje uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat v přijímacím zařízení za splnění zákonem stanovených podmínek. Cílem uvedené právní úpravy je minimalizace zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Tímto je dána ministerstvu dispoziční pravomoc rozhodnout v konkrétních případech o povinnosti žadatele po celou dobu řízení až do vycestování setrvat v přijímacím středisku.

Soud proto shodně s žalovaným u žalobce shledal naplnění všech podmínek pro aplikaci ust. § 46 a) zákona o azylu. U žalobce nešlo o nezletilou osobu bez doprovodu, rodiče s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osobu s vážným zdravotním postižením, těhotnou ženu nebo osobu, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným

vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí. Soud konstatuje, že zákon jako důvody pro aplikaci ust. § 46 a) citovaného zákona taxativně vymezuje, že nebyla-li spolehlivě zjištěna totožnost žadatele, rozhodne žalovaný o povinnost žadatele o mezinárodní ochranu setrvat v přijímacím středisku až do vycestování, v daném případě maximálně do dne 10. 6. 2004. Proto se také žalovaný nemusel zabývat dalšími důvody. Rovněž i soud žalobní námitky tedy pokládal za neopodstatněné, neboť jmenovaný splňoval první důvod uvedený v ust. § 46 a), a to, že nebyla spolehlivě zjištěna jeho totožnost.

S ohledem na uvedené skutečnosti soud žalobu v souladu s ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl jako nedůvodnou.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. dubna 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně